

Högsby enskilda realskola

Skolan startades redan på 1920-talet av Olof Hedberg. Då hyrde man in sig på övervåningen i villa Solhem (idag Storgatan 56). Runt 15 elever gick där. Man hade inte examensrättighet utan eleverna fick åka iväg för att avlägga sin realexamen. På den tiden oftast till Vimmerby. Skolan var avgiftsbelagd.

Hedberg dör 1931 och verksamheten tas då över av Gertrud Aust. Hon lyckas få fler elever än tidigare och tar omgående in en extra lärare. Inför vårterminen 1934 flyttas verksamheten till Folkets Hem där man hyr två rum. 1937 flyttar man vidare till fabrikör Winells stora villa i norra änden av Storgatan. Där hyr fröken Aust hela mellanvåningen och får då tillgång till ännu fler klassrum. En gammal elev berättar att det var väldigt noga med ordningen på skolan och att den som inte skötte sig eller slarvade med läxorna fick varning hemskickad.

Gertrud Aust var född i Västra Frölunda 1893. Hon tog studentexamen 1914 samt examen från Lärarinneseminariet vid Stiftelsen Kjellbergska skolan i Göteborg 1919. Hon gifte sig 1938 med apotekaren Carl Alfred Rydberg i Kosta. Hon bodde dock kvar i Högsby och drev skolan vidare ytterligare några år.

1941 började kommunen undersöka möjligheten att starta en kommunal högre folkskola och 1943 får man medgivande att driva en statsstödd utbildning. I nov. 1943 startar så Högsby högre folkskola under ganska blygsamma former. Men skolan blir populär och vid första läsårets slut fanns totalt 39 elever inskrivna. Det är i samband med den kommunala skolans start som den privata realskolan avvecklas. Kommunen tog också över en del undervisningsmaterial, bänkar etc. därifrån. Lokalerna i Winells villa kunde man dock inte ta över. Villan bytte ägare just 1943 då doktor Vogel köpte den. Lokalfrågan blev för den kommunala skolan under lång tid ett problem och man fick använda flera olika lokaler i samhället; bl. a Frälsningsarméns källare, missionskyrkan, sockenstugan och nykterhetslogen Trygg. Det var inte förrän 1951 som nybyggda kommunala skollokaler kunde tas i bruk för denna skolform.

Gertrud Rydberg-Aust 1893–1994

Fabrikör Wilhelm Winell 1858–1953

Garverifabrikör Winells villa, byggd år 1900. Bild från ca 1938.

Elevbilder från tiden i Winells villa.

Från vänster: Bengt Viktorsson, Ruth Erlandsson, Marianne Carlstedt, Stig Rosén, Gunnel Kullberg.

Från vänster: Stephan Kullberg, Gunnar Karlsson, Marianne Karlsson, Per-Ivar Claesson, Agne Ahlgren, Agne Nordin (stående), Yngve Klasson, Allan Hilmersson, Erik Dahlberg, Östen Marling.

Från vänster: Ann-Marie Berg, okänd, Anna Maria (Bibbi) Pettersson, Clary Andersson, Britta Lönn, okänd, Sven Edlund, Ola Nykvist, Olle Elm.

*Text och sammanställning av Ola Strömbom 2021.
Tack till "eleven" Stephan Kullberg för hjälp med identifiering av personerna.*